

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 240 (1740) ♦ Середа, 17 грудня 1997 року ♦ Ціна договірна

Греки нам допоможуть. Але не згасять пристрасті гілок влади

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 16 грудня

Президент Греції Константинос Стефанопулос, чий виступ відкрив черговий сесійний день Верховної Ради, пообіцяв, що Греція до 2002 року внесе у фонд закриття Чорнобильської атомної електростанції 2,5 мільйона єку.

Після цього в сесійному залі почалася звичайна робота.

(Закінчення на 2-й стор.).

Якщо треба, можемо й повчитися

Учора завершився візит в Україну делегації парламенту та уряду Канади на чолі із заступником спікера парламенту Іеном МакЛелландом. Ця поїздка відбулася в рамках проекту канадсько-української законодавчої співпраці.

Канадську делегацію прийняв Голова Верховної Ради Олександр Мороз. На думку Голови ВР, така співпраця вельми необхідна: в структурах економіки обох держав багато спільного, особливо в напрямках, де триває співробітництво. О. Мороз пообіцяв, що Верховна Рада України і надалі сприятиме реалізації цього проекту.

Як розповів заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка, відповідний з української сторони за реалізацію проекту, він розпочався з ініціативи канадців ще 1995 року. Завдяки проекту українські законодавці здобули можливість вивчити законодавчий досвід Канади з таких питань, як енергетика, оподаткування та бюджет, сільське господарство. Найближчим часом плановано розпочати вивчення канадського досвіду щодо соціальної, інвестиційної політики, банківської діяльності. І головне: канадці виробили механізми реалізації цих законів на регіональному рівні і можуть поділитися досвідом з нами.

Увага, «гаряча» лінія!

23 грудня гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде заступник Голови Верховної Ради України Віктор Лаврентійович МУСІЯКА.

«Гарячий телефон» 225-40-25

Цього дня до ваших послуг з 18.00 до 20.00. Телефонуйте і ви матимете змогу почути відповіді на запитання, що вас хвилюють, безпосередньо від заступника Голови Верховної Ради. Усі запитання і відповіді буде опубліковано в газеті. У вас також є час надіслати запитання письмово на адресу редакції. На конвертах робіть позначку — «гаряча» лінія.

Акція газети

Шановні читачі!

20 січня 1998 року «Голос України» проводить день відкритого листа на Черкащині. В акції братимуть участь керівники області, начальники управлінь та відділів облдержадміністрації, а також народні депутати України від Шевченківського краю.

Листи із запитаннями, пропозиціями, зауваженнями до відповідних державних структур та народних депутатів просимо надсилати на адресу редакції і власному кореспондентові «Голосу України» Лідії Іванівні Титаренко (коруптук у приміщенні облдержадміністрації, каб. 139).

Під час обговорення проблем регіону, порушених у ваших листах, працюватиме і «гаряча лінія» (номери телефонів повідомимо), яка з'єднає черкашан з їхніми керівниками та обранцями.

Отже, до зустрічі в день відкритого листа.

Редколегія
«Голосу України».

Спокуса

небуттям

... 18-річна Олена після року шукання роботи наразі влаштувалася працювати до одного СП. За півроку її звинуватили у великій розтраті. Суботнього вечора, коли батьки поїхали на дачу, вона перерізала собі вени... Невдовзі фірму визнали банкрутом, а її керівника засудили. Олену врятувати не вдалося.

Матеріал читайте на 6-й стор.

Кількість безробітних в Україні за період з січня по листопад 1997 року становила 916,6 тисячі осіб, що у 1,7 раза більше, ніж у 1996 році, повідомили агенції «Інтерфакс-Україна» в Державному центрі зайнятості Міністерства праці і соціальної політики України.

Кількість незайнятих, які перебувають на обліку в держслужбі зайнятості, за цей період становила 1,367 млн., що у 1,5 раза більше, ніж за аналогічний період 1996 року.

Рівень зареєстрованого безробіття становив на 1 грудня 2,23 % працездатного населення, зокрема, в Івано-Франківській області — 4,6%, Волинській — 4,3%, Чернігівській — 4,1%.

○ Зовнішній борг України сягнув 9,568 млрд. доларів.

P.S.

○ У Феодосії внаслідок сильного шторму затонули плавпричал і цивільне науково-дослідне судно, викинуто на берег грузинський суховантаж «Кадор».

Спробуй і виграй!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

77. Кам'янському заводу продтоварів, Черкаська область (директор Анатолій Ішук) — набір продовольчих товарів.

78. Черкаському КСП «Нектар» (директор Надія Гордісько) — продукти бджільництва.

79. Черкаській агрофірмі «Біле озеро» (голова правління Любова Кононенко) — набір рибних консервів.

80. Черкаському науково-творчому підприємству «Арта» (директор Олександр Геліжко) — сувеніри сучасного декоративно-прикладного вжитку.

81. АТ «Ірклівський маслосирзавод», Черкаська область (голова правління Іван Манько) — набір твердого сиру.

Любі друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ», або «Голос України — Тиждень», або комплект видань «Газета «ГУ» — газета «Голос України — Тиждень» на 1998 рік. Надсилайте до редакції листи з позначкою «Лотерея «ГУ»-98», де вкажіть прізвище, ім'я та по батькові, а також копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1998 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щонайменше у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і вигравте!

Передплата - 98

У номер

Історія Емади —
як чинник
взаємних симпатій

Сьогодні відвідання Маріуполя завершить триденний державний візит в Україну Президента Грецької Республіки Константинос Стефанопулоса. За результатами візиту підписано низку українсько-грецьких документів: міжурядові угоди про повітряне сполучення та науково-технічне співробітництво в галузі сільськогосподарства, а також консульський протокол між зовнішньополітичними відомствами двох країн.

— Наші політичні відносини — у відмінному стані, — заявив Константинос Стефанопулос на прес-конференції, яка завершувала перший день візиту. — Ми не маємо жодних суперечностей. Обидві країни є чинниками стабільності в Середземномор'ї та на Балканах, а також у регіоні Чорного моря й Причорномор'я.

Хоча, на думку глави Грецької держави, поки що «недостатньо» до такої дії двосторонні економічні відносини. «Стану щасливі, якщо мій візит сприятиме їх покращенню», — зазначив Константинос Стефанопулос.

Учорашній день високий гість розпочав із зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. Співрозмовники обмінялися думками про перспективи розвитку політичного та економічного українсько-грецького співробітництва.

— Приємно, що відносини між нашими державами набули нині планомирного характеру, — зазначив під час розмови з високим гостем Олександр Мороз. — Спільно з нашими колегами з грецького парламенту під час різноманітних міжнародних форумів, завжди знаходимо порозуміння в культурних питаннях. Важливо, що маємо духовну основу для міцної дружби — православ'я. Велику роль у ставленні українців до вашої країни відіграє й те, що історію світу наші діти починають вивчати з історії Греції...

Після зустрічі з Олександром Морозом Константинос Стефанопулос виступив на сесійному засіданні Верховної Ради.

Німці приємно вражені

В Україні перебуває делегація Бундестагу на чолі з професором Гердом Вайскірхеном. Вона складається переважно з членів міжпарламентської групи «Німеччина—Україна». Основна мета візиту — вивчити можливості нашої країни для подальших контактів з Європою: і економічних, і політичних. Делегація відвідала кілька міст України, де цікавилися міжнічними стосунками. Депутати Бундестагу пообіцяли сприяти розв'язанню проблеми старбайтерів та жертв єврейського Голокосту. Також гості представили кілька освітніх програм, запропонували здійснювати обмін студентами між українськими та німецькими університетами.

Під час візиту відбулася зустріч у Комітеті у закордонних справах та зв'язках з СНД. Голова комітету Борис Олійник зазначив, що з Бундестагом у Верховній Раді України давні й добрі зв'язки. Борис Олійник і голова міжпарламентської групи «Україна—Німеччина» Тарас Кияк відповіли на велику кількість запитань німецьких колег. Дуже цікава дискусія розгорнулася навколо відносин України і НАТО, України та СНД. Герд Вайскірхен наголосив, що «у Німеччині дуже вражені тими великими кроками вперед, які роблять у вашій країні».

...Пристрасті гілок влади

(Початок на 1-й стор.). Депутати доволі швидко затвердили запити до високих осіб і вирішили надати слово для заяви голові Комітету з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації Віктору Понеділку.

(Про необхідність такої заяви голови комітетів та керівники депутатських груп і фракцій говорили напередодні під час наради у Голови Верховної Ради).

В. Понеділко зачитав текст проекту заяви, в якій, зокрема, сказано, що останнім часом розгорнуто кампанію проти Верховної Ради України, триває її грубе і відверте шельмування та дискредитація. До кампанії намагаються залучити численні засоби масової інформації. Парламент голосівно звинувачують у важкому соціально-економічному стані та інших благах, перешкоджаючи уряду проводити економічні реформи. Свідомо перекутєрється зміст Конституції та чинного законодавства, дається спотворена оцінка взаємовідносин між гілками влади. Хоч як прикро, — підкреслювалося в проекті заяви, — очолювали цю кампанію Президент України та його адміністрація. Далі було наведено як приклад виступ глави держави 11 грудня на Всеукраїнському економічному форумі журналістів.

Проте текст заяви затвердити не вдалося. Проти проголосувала більшість депутатів з Аграрної партії України, Руху, «Конститу-

ційного центру» та «Рес-форма». Голова Комітету з питань депутатської етики, Регламенту та забезпечення депу-

татської діяльності Петро Шейко у своєму виступі звинуватив у всіх «гріхах» керівництво Верховної Ради і депутатів.

Народний депутат Ніна Марковська, медик за фахом, звернула увагу депутатів на певні тривожні симптоми у поведінці Президента і запропонувала, щоб міністер охорони здоров'я повідомив Верховній Раді про стан здоров'я Л. Кучми.

Намагання президентської команди оздоровити суспільство за допомогою Олега Литвака на посаді Генерального прокурора підтримки у сесійному залі не знайшло — цю кандидатуру підтримали лише 199 депутатів.

Потім Верховна Рада приступила до розгляду проекту закону «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу». Із співдоповідями виступили міністр фінансів Ігор Митюков та народний депутат Ігор Квятковский.

Після перерви сесія розглянула проект закону про внесення змін та доповнень до Закону «Про цінні папери і фондову біржу». Сумні-

няття закону, щоб уряд міг терміново вжити заходів для поліпшення фінансування сільськогосподарського виробництва. Закон прийнято в цілому.

З ним тісно пов'язаний і проект закону про внесення змін до Закону «Про оподаткування прибутку підприємств» (щодо лізінгу сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва). Тут позиції та оцінки досить різко розійшлися. В основному дебатувалося питання — кому корисні податкові пільги: якщо банкам — одне, якщо вітчизняним підприємствам — інше. Зрештою ділили згоди, що з прийняттям закону вдасться підштовхнути «лежаче» сільськогосподарське машинобудування, і сільськогосподарське виробництво в цілому, які перебувають на межі банкрутства. Проект відправлено на доопрацювання, після чого його мають внести на повторне перше читання.

Гострою була дискусія і довкола проекту закону про внесення змін до Закону «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (друге читання). З двох пропозицій — продовжити дію нинішнього закону і внести зміни щодо фінансування фонду шляхового будівництва — жодна не здобула одностайної підтримки. Розв'язання питання, по суті, зайшло у глухий кут. До перерви сесія так і не змогла діяти якогось певного рішення.

Гострою була дискусія і довкола проекту закону про внесення змін до Закону «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (друге читання). З двох пропозицій — продовжити дію нинішнього закону і внести зміни щодо фінансування фонду шляхового будівництва — жодна не здобула одностайної підтримки. Розв'язання питання, по суті, зайшло у глухий кут. До перерви сесія так і не змогла діяти якогось певного рішення.

Володимир КОРОЛЮК,
Іван ДМИТЕНКО.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ГАЗ НАШ, А ГРОШІ ЧУЖІ

НА РОЗРОБКУ і освоєння запасів газу у Дніпровсько-Донецькому басейні України протягом найближчих 1,5 року має намір інвестувати \$50 млн. британська «British petroleum» @. Про це повідомляють у інформаційно-аналітичній «Інтерфакс-Україна» голова Державного комітету України з геології і використання надр Сергій ГОШОВСЬКИЙ.

Він відзначив, що такої домовленості досягнуто під час зустрічі Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка з керівним директором компанії «British petroleum» Діком Олвером.

Як відзначив С. Гошовський, всього для освоєння запасів в Дніпровсько-Донецькому басейні потрібно, за оцінками експертів, \$ 22,5 млрд.

Під час зустрічі В. Пустовойтенка з Д. Олвером досягнуто угоди про створення протягом найближчих двох років робочої групи для підготовки програми про наміри компанії «British petroleum».

Як підкреслив С. Гошовський, ця програма передбачає комплекс заходів з пошуку, розвідки і розробки родовищ газу, а також його переробки в Дніпровсько-Донецькому басейні.

«British petroleum» проводить роботи з оцінки потенціалу покладів

газу в Дніпровсько-Донецькому басейні з березня 1997 року. За попередніми оцінками експертів у басейні нерозроблені резерви газу обсягом 600 куб. м, 500 млрд. куб. м розвіданих запасів газу в родовищах, які потребують розробки.

Представники «British petroleum» висловили впевненість, що в разі створення необхідних умов для інвестицій і застосування відповідної технології вони зможуть довести до 2015 року видоботок газу в басейні до 50 млрд. куб. м щорічно.

На даний момент в Україні видобувають майже 17 млрд. куб. м газу щорічно. Споживання газу в 1996 році становило 86 млрд. куб. м.

КАНДИДАТСЬКОГО ПОЛКУ ПРИБУЛО
Зареєстровано списки десяти партій і блоків

Вибори-98

На черговому засіданні 15 грудня Центральна виборча комісія одностайно ухвалила рішення про реєстрацію списків кандидатів у народні депутати України від виборчого блоку Соціалістичної та Селянської партій України «За правду, за народ, за Україну».

Після отримання реєстраційного свідоцтва Олександр Мороз, зокрема, сказав, що треба дбати про чистоту формування влади в суспільстві; партії повинні йти до людей і переконувати їх брати участь у формуванні владної структури на законодавчому рівні. Олександр Мороз відзначив плідну, інтенсивну роботу ЦВК, яка в короткий термін змогла роз-

горнути повноцінну діяльність. Олександр Олександрович побажав успіхів на виборах усім партіям і блокам.

Голова ЦВК Михайло Рябень вручив реєстраційне свідоцтво лідеру Народного-демократичної партії Анатолієві Матвієнку. М. Рябень наголосив на тому, що ЦВК здійснить усі заходи для проведення виборів у визначені строки, і запевнив присутніх, що з боку ЦВК не буде жодної упередженості до будь-якої політичної партії. У свою чергу керівники політичних організацій були одностайні у визначенні важливості передвиборчої ситуації. Також було прийнято рішення про реє-

страцію уповноважених осіб від цих організацій.

Того ж дня Центральна виборча комісія зареєструвала списки кандидатів у народні депутати від виборчого блоку «СІОН - Соціально-Ліберальне об'єднання», виборчого блоку «Партія праці та Ліберальна партія - Разом», Всеукраїнської партії трудящих, Партії зелених, Партії національно-економічного розвитку України.

Отже, передвиборчий марафон уже розпочав 10 політичних організацій.

На знімку: вручення реєстраційного свідоцтва блоку Соціалістичної і Селянської партій на вибори 29 березня 1998 р.

Заробили, та не отримали

На пропозицію народних депутатів України публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *

Усього по Україні в тому числі:	(в млн. гривень)		
	на 1 грудня 1997 року Загальна сума заборгован.	на 6 грудня 1997 року Загальна сума заборгован.	на 11 грудня 1997 року Загальна сума заборгован.
— за бюджетними орган.	753.0	793.4	810.1
— за небюджетними орган.	4178.1	4148.5	4202.5
За всіма підприємствами і організаціями терміном:			
— до місяця	408.1	404.3	429.2
— від 1 до 2 місяців	452.4	459.8	458.1
— від 2 до 3 місяців	509.7	527.5	531.0
— понад 3 місяці	3560.9	3550.3	3594.3

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО УКРАЇНІ

станом на 11 грудня 1997 року
по всіх організаціях і установах

(млн. грн.)

Загальна кількість випадків	Загальна сума заборгованості	Прострочена заборгованість у заробітній платі з причин:					
		відсутність коштів на рахунках банку		відсутність коштів на рахун. підприємств, установ, організацій		відсутність готівки в банкках у зв'язку з не- своєчасним заванесенням з вини рег. управ. НБУ	
		кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума
Республіка Крим	2256	183.6	0	0.0	2222	183.4	0
Вінницька	11217	156.5	0	0.0	11217	156.5	0
Волинська	11809	111.4	0	0.0	11807	111.4	0
Дніпропетровська	7883	523.3	0	0.0	7863	523.2	0
Донецька	14707	715.7	0	0.0	14658	715.6	0
Житомирська	9530	122.6	0	0.0	9527	122.6	0
Закарпатська	1610	36.9	0	0.0	1610	36.9	0
Запорізька	5580	211.2	0	0.0	5093	210.7	0
Івано-Франківська	1918	117.9	0	0.0	1913	117.8	0
Київська	11145	320.1	0	0.0	8974	314.8	0
Кіровоградська	8934	145.5	0	0.0	8934	145.5	0
Луганська	7345	440.7	0	0.0	7238	440.6	0
Львівська	16100	216.3	0	0.0	15485	215.8	0
Миколаївська	3217	134.5	0	0.0	3092	134.1	0
Одеська	5796	158.5	0	0.0	5474	157.8	0
Полтавська	2668	148.7	0	0.0	2668	148.7	0
Рівненська	10192	125.1	0	0.0	10192	125.1	0
Сумська	1386	155.0	0	0.0	1386	155.0	0
Тернопільська	1900	116.2	0	0.0	1894	116.1	0
Харківська	12229	281.6	0	0.0	12009	281.5	0
Херсонська	6465	117.2	0	0.0	6331	117.0	0
Хмельницька	10583	144.1	0	0.0	10581	144.1	0
Черкаська	3572	126.5	0	0.0	3514	126.3	0
Чернівецька	7958	71.6	0	0.0	7844	71.3	0
Чернігівська	16210	132.3	0	0.0	16210	132.3	0
Всього	192212	5012.6	0	0.0	187736	5004.1	0

* без урахування виплат зарплати з виручки, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безпосередніх перерахувань заробітної плати.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України, що передбачають безспірне списання (стягнення) коштів з рахунків юридичних осіб та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності у банках

3 метою обмеження застосування уповноваженими органами державної влади права безспірного списання (стягнення) коштів, що знаходяться на рахунках юридичних осіб та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності у банках, та у зв'язку з внесенням змін до статті 381 Цивільного кодексу України РПР та до статті 24 Закону України «Про підприємства в Україні» Верховна Рада України постановляє:

1. У частині першій статті 14 Закону України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1990 р., №52, ст.650) слова «безспірному порядку» замінити словами «за рішенням суду (арбітражного суду)».

2. У абзаці шостому частини другої статті 48 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., №25, ст.281; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №27, ст.222) слова «безспірному порядку стягувати штрафи» замінити словами «створювати за рішенням суду (арбітражного суду) штрафи».

3. Пункт 3 статті 25 Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №21, ст.296; 1995 р., №28, ст.202) викласти у такій редакції:

«3. У разі відмови підприємця від сплати штрафу та пені стягнення проводиться за рішенням суду (арбітражного суду)».

4. Друге речення частини четвертої статті 26 Закону України «Про об'єднання громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №34, ст.504) викласти у такій редакції: «Незаконні нахолодження вилучаються за рішенням суду у порядку, встановленому законом, і зараховуються до Державного бюджету України».

5. У пункті 6 статті 10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №36, ст.524) слова «безспірному» замінити словом «судовому».

6. У частині другій статті 35 Закону України «Про пожежну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №5, ст.21) слова «керівниками цих органів» замінити словами «у судовому порядку».

7. У частині п'ятій статті 47 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №27, ст.218) слова «безспірному порядку державною податковою інспекцією» замінити словами «у судовому порядку».

8. У частині третій статті 3 Закону України «Про відпові-

дальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №46, ст.411) слова «безспірному порядку відповідувати державною податковою інспекцією» замінити словами «за рішенням суду (арбітражного суду)».

9. У частині другій статті 7 Закону України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №51, ст.446) слово «безакційному» виключити.

10. У частині третій статті 31 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №36, ст.164) слова «безспірному» замінити словами «та пеню у судовому».

11. У абзаці шостому частини четвертої статті 27 Закону України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №39, ст.181) слово «безакційному» замінити словом «судовому».

12. У Законі України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №51, ст.292):

частину третю статті 11 викласти у такій редакції:

«Штрафи, накладені Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, стягуються у судовому порядку»;

частину шосту статті 12 виключити.

13. У статті 14 Закону України «Про державний матеріальний резерв» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №13, ст.112) пункт 16 виключити.

У зв'язку з цим пункт 17 вважатиметься пунктом 16.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування.

2. Кабінет Міністрів України та Національний банк України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 листопада 1997 року.
№ 642/97-РП.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

3 декларації про доходи

Народного депутата Анатолія Пейгалайнена
Загальна сума сукупного доходу за 1996 р. становила:

— 8934 грн., членів сім'ї (дружини) — 1179 грн. Сплачено податків: мною — 1572 грн., дружиною — 136 грн.

Нерухомого майна (земельної ділянки, житлового будинку, квартири, дачного будинку, гаражу), транспортних засобів у приватній власності не маю. Не маю також цінних паперів, паїв, у тому числі за кордоном.

Грошових коштів на рахунках у банках та інших фінансово-кредитних установах: у мене — нема, у членів сім'ї (дружини) — 16 грн.

Народного депутата Володимира Шевченка
Загальна сума сукупного доходу за минулий рік становила 8774,61 грн.

Нерухомого майна, транспортних засобів у приватній власності, вкладів та цінних паперів не маю.

Народного депутата Федора Судинича
Загальна сума нарахованих грошових виплат за 1996 р. становила 8697 гривень. З них мною сплачено податків 1502 гривні.

Доходів від роботи за сумісництвом, за договором цивільно-правового характеру, за виконання разових та інших робіт у 1996 р. становив 18 гривень.

Доходів, винагород, виплат за кордоном або від іноземних урядів чи організацій не отримував. Валютних рахунків в іноземних або вітчизняних банках нема. Маю 5 акцій номінальною вартістю 1,05 гривні, доходи з них за 1996 рік становили 12 гривень.

Інших грошових вкладів у банках, цінних паперів, транспортних засобів, житлового або дачного будинку, земельної ділянки не маю.

Прізвище з родиною у 2-кімнатній квартирі (неприватизованій), житловою площею 29,2 м², яку отримав 1987 року.

У номер

• Київ

Поспішайте списати борги

Кабінет міністрів України видав постанову про проведення взаємозаліків з погашення заборгованості установ та організацій, що фінансуються з бюджету, за споживани тепло- і електроенергію, природний газ, водопостачання і водовідведення.

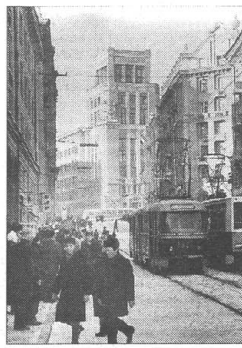
Цією постановою уряд дозволив Міністерству фінансів і облдержадміністраціям провести, як виняток, до 25 грудня 1997 року взаємозаліки з погашення заборгованості бюджетних установ та організацій за споживані енергоносії і комунальні послуги, заборгованості пов'язані з різницею в цінах, заборгованості, пов'язані з їх державним регулюванням, за природний газ і житлово-комунальні послуги, надані населенню, в рахунок недоїмки у платежах до місцевих і держбюджетів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

• Харків

Зима лютишає — ситуація складнішає

Через сильні морози й сніги в Харківській області припинено навчання у школах, з перервами працює транспорт. До деяких магазинів неможливо завезти навіть хліб.

З метою економії енергоресурсів до багатьох мікрорайонів не постачають гарячу воду. Хоча міські служби протягом доби зуміли розчистити від снігу майже всі центральні автомагістралі, але це не рятує. Брак коштів на придбання газу, палива для електростанцій може ускладнити й без того важку ситуацію.

***

А тим часом, як повідомляє Державна пожежна охорона, за минулий тиждень в країні сталося 9 пожеж, на яких загинуло 16 осіб, серед них 1 дитина. Постраждало 7 чоловік, серед них 3 — діти. Лише за добу (15. XII) у вогні загинуло 6 чоловік.

Любіть Україну більше, аніж своє «я»

ТРИВАЄ сьомий рік незалежності України, сьомий рік становлення і розвитку української державності. Багато це чи мало? З точки зору глобальної історії людства, це лише мить. А виходячи вже із сучасних політичних процесів, напрошуються зовсім інші аналогії. Візьмемо п'ятирічний відбудовний період 1945–1950 рр. по закінченні Великої Вітчизняної війни і шестирічний період розвитку України після розпаду Радянського Союзу. За суттю розв'язування проблем вони дуже схожі: відбудова економіки, піднесення життєвого рівня народу. А за результатами, за наслідками — діаметрально протилежні. Чому?

Після війни країна була знекровлена і зруйнована. Більшість чоловіків загинули на полях битв. На тендітних жіночих плечах піднімали господарство. Але вже 1950 року (лише за п'ять років) вдалося досягти обсягів промислового виробництва останнього передвоєнного 1940-го.

А нині ні війни, ні землетрусу, ні повеней, а ситуація за п'ять років не поліпшилася, навпаки, обсяги виробництва мають стабільну тенденцію до зниження.

Післяком законотвірне запитання — що допомогло тоді вирвати економіку з руїн за п'ять років і що зважає сьогодні? Гроші? Але їх немає і нині, а тоді тим чаче не було. Тоді ми були одні. Сьогодні весь світ нам допомагає. І розвинені західні країни, і Міжнародний валютний фонд, і Світовий банк реконструюють і розвивають. Але вся допомога йде, немов у пісок. Зростає тільки зовнішній державний борг, що становить сьогодні вже близько 10 млрд. доларів.

Для довідки. У перший рік незалежності Україна оступила з нульовим зовнішнім боргом. Іншаке кажучи, кожен рік незалежності додавав нам 1,5 млрд. доларів зовнішнього боргу. А ситуація не поліпшилася — погіршилася.

Цього можна, звісно, дати поверхневі теоретичні пояснення. Наприклад, що ми нині змушені в паралельному режимі розв'язувати дві суперглобальні проблеми: становлення та зміцнення нашої державності і питання економічної трансформації суспільства. Що на момент розпаду Союзу на території України замкнений технологічний цикл був тільки по 15–20 відсотках продукції, що випускалася. Що на території України є військово-промисловий комплекс і вугільно-промисловість, яка дихає на ладан. Що у спадок від колишнього Радянського Союзу нам дісталася дуже деформована економіка з очевидним перекосом у бік галузей військово-промислового комплексу, видобувної промисловості, важкої індустрії. Можна, звісно, знаходити пояснення ще і це. Але, мабуть, не це головне.

А головне в тому, що в той далекий післявоєнний період було у народу щось значно більше. Була козальська віра людей у свою державу, в свою владу, в ту політику, що її держава проводить. І ця віра, і величезна любов до своєї Батьківщини, до свого народу дали змогу не тільки вистояти і перемогти в роки Великої Вітчизняної війни, а й здолати розруху, голод, холод у не менш жорстокий післявоєнний період. І тим самим вирвати країну з руїн за найкоротший історичний період — лише за п'ять років.

Хоч як сумно, але тепер такої віри немає. Як немає згуртованості суспільства, всього українського народу. Його націлення на зміцнення могутності нашої держави і якнайшвидшого виходу з кризи.

Ясно, що раніше було простіше досягти єдності суспільства за рахунок єдиної ідеології, єдиного мислення. Бо до того, хто мислив не так, як усі, враз вживали відповідних каральних санкцій. Тепер усі заборони рухнули. Свобода думки. Свобода слова. Свобода вибору ідеології. Ніхто не забороняє мислити по-різному. Висловлювати різні точки зору. Сперечатися за різні позиції. Але це в жодному разі не означає, що нині не можна досягти єдності та консолідації у суспільстві. Можна.

Взяти, наприклад, ті самі Сполучені Штати Америки. На території цієї країни проживають люди з усього світу, не тільки різних національностей, а й різних рас. Попри те, що американці дуже різні — і мова, і культура, і релігія, їх об'єднує одне: величезне почуття патріотизму і любові до своєї країни. Чому ґрунтуються цей патріотизм, ця любов? На визнанні державною різноманітності форм власності, права свободи слова і свободи думки. Вона не нав'язує своїм громадянам роботу, а навпаки, створює сприятливі умови, щоб кожна конкретна людина в міру своїх сил і можливостей могла максимально реалізувати і свої реальні, і потенційні фізичні, інтелектуальні та творчі можливості в тій сфері, де їй насправедно вигідно економічно. І держава постійно розширює можливості реалізації людини як особистості.

Тому і в Україні, керуючись розумом, відштовхуючись від Конституції, яка вперше звела все наше суспільство до спільного політичного знаменника в позначенні стратегічних перспектив розвитку, об'єднувальним, консолідуючим імпульсом має бути визнання всіма політичними силами, всіма політичними партіями та рухами закріпленого у Конституції багатоманітності форм власності — і державної, і комунальної, і акціонерної, і приватної тощо.

А в нас одна партія виступає тільки за державну форму власності на засоби виробництва. Друга, всупереч їй, відстоює винятково приватну. Третя — виступає тільки за колективну. Четверта — визнає лише фермерське господарство. Спочатку на догоду одній партійній ідеології, ламаючи людські долі, людей палицями загнаними в колективи. А тепер на догоду іншій ідеології колективи розганяють. А люди, які і їх інтереси, і їх здібності, зовсім різні.

Одні хочуть працювати в колективних господарствах, інші — у фермерських. Одні — на державних підприємствах, інші — на приватних. Чому на догоду тим чи тим ідеологічним постулатам різних політичних партій ми масо змушувати людей робити те, чого вони не хочуть і до чого вони не прагнуть і не здатні? Чому не надати кожному право вибору, де і як йому працювати, де і як повніше реалізувати свій внутрішній потенціал, себе як особистість?

Гадаю, визнання прав усіх і кожного надзвичайно справедливе і буде першим компромісом, причому не так ідеологічним, як життєвим, який і сприяє як об'єднанню та консолідації всього суспільства.

А далі, відштовхуючись від цього, рухаючись уперед, можна було б конструктивно дискутувати, погоджувати і знаходити компроміси ще з двома спірними питаннями.

Перше. Співвідношення різних форм власності в економіці. Підприємств якій форми власності, наприклад, державної чи приватної, має бути більше, а яких менше? В яких вони мають бути пропорційні? У яких галузях має переважувати та чи та форма власності? Хоча, як показує досвід інших розвинених країн, це співвідношення динамічне. В різні періоди часу в різних галузях, як і загально в економіці, воно може змінюватися в той чи той бік.

Причому якщо в нас під час зміни форм власності багато політичних сил розглядають передусім ідеологічну

спрямованість, то в західних країнах на основу покладено насамперед економічну доцільність і вищі інтереси держави. Якщо, приміром, якісь підприємства в якійсь конкретній галузі не прибуткові, а отже економічно не вигідні приватному виробникові, а для життєдіяльності держави вони вкрай необхідні, то вони переходять у власність держави, і сама держава сприяє їхньому розвитку.

Друге, про що можна і треба дискутувати, то це про міру втручання держави в економіку. Чи потрібні державні регулятори і стабілізатори в економіці? Якщо так, то якою мірою? Хоча, як показує узагальнений світовий досвід, має бути розумне поєднання елементів державного регулювання економіки з економічною свободою підприємств і організацій.

Є ще один тонкий політичний нюанс, який не можна залишити осторонь. Дуже погано, що багато з того, що було хорошим в минулому житті, ми відкинули як не потрібні. Перша теза, яку треба негайно поновити: в державі не повинно бути жодних політичних сил, які працюють на її руйнацію. Ідея зміцнення нашої державності має бути наріжним каменем у діяльності будь-якої політичної партії, що претендує на владу в країні. І далі, як і в умовах колишнього Радянського Союзу, партії, що відкріпують працювати на руйнацію держави, слід поставити поза законом і заборонити незалежно від їхньої ідеологічної орієнтації.

Якщо ми справді хочемо не на словах, а на ділі, щоб наша держава зміцніла й процвітала, то найголовнішою ідеологією в діяльності будь-якої політичної партії має бути ідеологія зміцнення нашої державності. Все решта вторинне.

Часто, кажучи про високий рівень розвитку економіки в тій самій Америці, ми підкреслюємо, що в Сполучених Штатах і пересічний американець, і великий промисловець, і політик, і навіть сам президент боються не так ПРУ — аналога нашої СБУ або ФБР, а податкових служб. Во ухилення від податків там не тільки спричиняє економічні та кримінальні санкції, це є крахом і політичною смертю як для пересічного громадянина, так і для самого президента.

І ось тепер, коли в нас Державна податкова адміністрація починає ставати на ноги, коли зростає ефективність збирання податків і залучається в сферу оподаткування «тіньовий» бізнес, поповнюючи доходи частину бюджету, в засобах масової інформації розпочалося напалювання податкової адміністрації з метою створення негативної громадської думки про діяльність податкових служб.

Ми маємо зрозуміти головне: щоб було наповнення державного бюджету, а звідсичасна виплата заробітної плати, пенсій, соціальних допомог, щоб існувала держава, в країні податки мусять платити всі. І розв'язання цього питання — першопорядке завдання Державної податкової адміністрації.

Податки великі, але це не вина податкових служб. Вони їх не встановлюють. Це prerogativa парламенту та уряду. Завдання податкових служб — змусити платити податки всіх і кожного, попри знання і посади, в чіткій відповідності до чинного законодавства.

Успішно розв'язати це завдання Державна податкова адміністрація зможе за наявності висококваліфікованих кадрів, за доброї технічної оснащеності. Витрати на фінансування податкових служб у цілому по країні кілька десятків мільйонів гривень, ми тим самим забезпечимо надходження в бюджет мільярдів «тіньових» грошей. У контексті цього хотілося б, щоб під час обговорення держбюджету в другому читанні більшість депутатів зайняли воїстину державну позицію і підтримали б пропозицію голови Державної податкової адміністрації М. Азарова про відповідне фінансування.

Наостанок хочу звернутися до всіх і передусім до можновладців. Любіть Україну більше, аніж своє «я». Більше, аніж самих себе. І тоді ми все здолаємо. Все в нас, у наших дітей та онуків буде. Ми збудуємо прекрасне життя і житимемо в чудовій країні.

Михайло ЧЕТЕЛОВИЧ, народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики та управління народним господарством.

Читацький мікрофон

Знаю вас краще, ніж ви самі себе

Регулярно слухаю і дивлюся сесійні засідання Верховної Ради України. Кожного депутата не тільки упізнаю по голосу, а наперед знаю, що він скаже. І вже визначалася, за кого віддам свій голос. Не можу бути байдужою до долі своєї держави, а тому пропоную на видному місці в сесійній залі, так, щоб і телеглядачам було видно, великими літерами написати: не вбий, не кради, не бреш, не служи багатству.

Агнеса ВОЙКО, пенсіонерка, лікар за фахом.

Пани б'ються...

Дивую недисциплінованість окремих народних обранців. Мало того, що не всі з'являються на сесійні засідання, так вони ще й бійки зазівають. Соромно дивитися на тих, кого ми вважали найгіднішими!

І. ВЛАСЮК, В. ТРОХИМЧУК, В. КАЗЬМИРГУК, ветерани праці.

Кременчуки
Красилівського району
Хмельницької області.

Звітуйте про свою роботу!

У мене великі претензії до народних депутатів. Мало часу вони нам представляють чудові програми, їм повилили і проголосували за них. І що? Життя наше стало нестерпне, людям іноді ні за що купити хліба.

Незабаром нові вибори. Голосуватимуть тільки в тому разі, якщо внісений парламент прийме закон, за яким новообраний депутат через півроку — рік звітуватиме перед народом про виконання своєї передвиборчої програми.

С. ТРИКИША, Овруч Житомирської області.

А хліб їмо різний

Чому наші урядовці не одержують такі ж зарплати, як ми? Вважаю, це було б справедливо, бо тоді вони більше думали б, як покращити життя народу. Доки самі не скуштують того хліба, що ми поділяємо, вони нас не розумітимуть. А це хочу спитати, навіщо кожному депутату по кілька радників? Ми ж до Верховної Ради обирали розумних депутатів без радників. Якщо він сам не розбирається у тому, що народові болять, то й радники не допоможуть.

В. ПЕВЧУК, Черкаси.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Може, буде й вудочка...

КАЖУТЬ, щоб задовольнити не дуже ситого, є два шляхи: або дати йому рибку, або дати вудочку. З цієї простої істини виходить, що вудочка все-таки краще, ніж реальний кусень хліба. Чому задалася ця мудрість, коли інформаційні агенції повідомляють про результати недавньої зустрічі на найвищому рівні між США і Європейським союзом, де вони виступили із спільною заявою про підтримку економічних, політичних і соціальних реформ в Україні.

У цьому документі відзначається, що США і ЄС надаватимуть нашій державі допомогу в її планах щодо реструктуризації енергетичного сектору, координуватимуть свої програми з підтримки у реформуванні системи управління на державному і місцевому рівнях, а також у галузі розвитку малого бізнесу, освіти та фінансової реформи. З метою зміцнення ядерної безпеки України учасники форуму висловилися за продовження надання допомоги програмі закриття до 2000 року Чорнобильської АЕС.

Цікаво, що з часу проголошення незалежності Україна одержала від Європейського союзу 4,6 мільярда, а від США — 2,18 мільярда доларів.

Така увага з боку Сполучених Штатів і Європейського союзу до України саме зараз зовсім не випадкова. Адже на кінець грудня — початок січня заплановано підписання угоди про партнерство і співробітництво між Україною і ЄС, до якої сторони йдуть уже понад три роки. І хоча цей доку-

мент поки що не ратифікувала єдина країна — Португалія, фахівці стверджують, що найближчим часом у ньому буде поставлено останню крапку.

Звичайно, підписання угоди буде важливою політичною і юридичною базою для розвитку відносин між Європою, що об'єднується, і Україною, яка, набиваючи собі синців і гуль, все-таки рухається шляхом реформ. І хоча це не буде, принаймні в найближчому майбутньому, гарантією того, що Україна стане членом європейського простору, куди вливаються її найближчі сусіди, в тому числі країни Балтії, але стане вудочкою, яка сприятиме досягненню цієї стратегічної мети.

Тому зрозуміло, чому ми прагнемо інтеграції в усі європейські структури. Тому так важливо знайти порозуміння з ЄС, хоч претензій в обох сторін більш ніж достатньо. Якщо європейська спільнота закликає Україну зміцнити економічну стабільність, поліпшити інвестиційний клімат і не ство-

ровати ребусів постійною зміною правил ці тарифів, то українська сторона має претензії до європейців, які не вбачають дискримінаційних заходів і обмежень для наших експортерів і фінансистів. Адже правила, що українські товари з об'єктивних причин дешевші, ніж європейські, проте не поступаються їм якістю.

Але, як кажуть, що старе поминає... Тим паче, що обидві сторони прагнуть якомога швидше розв'язати проблеми — зрозуміло, на взаємній основі. Угода про партнерство і співробітництво об'єктивно має сприяти підвищенню привабливості України для іноземних інвестицій, сприяє розвитку підприємств малого і середнього бізнесу ЄС і нашої країни, зменшить обидві сторони дотримуватися спільних правил захисту інтелектуальної власності, забезпечуватиме юридичний захист підприємствам, передбачає взаємодію у боротьбі з організованою злочинністю, контрабандою і «відмиванням» злочинно здобутих грошей та інше.

Звичайно, документ ще допрацюється, але не підписати його вже не можна. Тож перелік нашої перспектива, що відкриває великі можливості для зближення України з Європою, її вхоплення у систему світового господарювання.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Хроніка. Факти. Події

● Копенгаген

В ОБСЕ підбили підсумки року

Врегулювання кризи в Албанії стало в році, що минув, найважливішим досягненням у діяльності Організації за безпеку і співробітництвом в Європі. Про це заявив її голова, міністр закордонних справ Данії Нільс Хельвег Петерсен. Албанська криза, координуючи роль у розв'язанні якої, за словами Н. Хельвега Петерсена, було віддано загальноєвропейській структурі «не без суперечок», створила новий прецедент у її миротворчій дипломатії. «Ми винесли урок, що швидке втручання — найкращий спосіб розв'язання конфліктів», — зазначив він.

● Ісламабад

Індію до уваги не братимуть

Пакистан різко змінив позицію щодо міжнародного договору про нерозповсюдження ядерної зброї і заявив про відмову підписувати цей документ, навіть якщо про що це зробить Індія.

● Токіо

Фінанси співають романси

Уряд Японії підтримує пропозицію про випуск екстерної державної позики на суму більш як 76 млрд. доларів, яку буде спрямовано на стабілізацію фінансової системи країни. Про це заявив на прес-конференції в Токіо генеральний секретар кабінету міністрів Канадзо Мураока. Уряд має намір подати відповідний законопроект на затвердження парламенту вже в середині січня разом з пропозиціями щодо корективів державного бюджету на 1998 фінансовий рік.

● Стокгольм

Допомога ініціатива

Прем'єр-міністр Швеції Йоран Перссон охарактеризував як «історичні» підсумки Люксембурзької дводенної сесії Європейської Ради, на якій було прийнято рішення про початок прийому до Євросоюзу 10 країн Центральної і Східної Європи, а також Кіпру. Глава шведського кабінету високо оцінив важливість недавньої шведсько-данської ініціативи, що передбачає подвійний переговірний етап для країн-кандидатів. За його словами, «без цієї ініціативи результати зустрічі ЄС у верхах були б зовсім іншими».

● Прага

Зникає колишня дружба

Урядова коаліція правих партій Чехії виявилася нежиттєздатною. Колишні партнери у кабінеті прем'єр-міністра Вацлава Клауса через неабияку суперечливість відкидають їхні можливості сформувати новий уряд з його партією — найсильнішою у коаліції, що «наказала довго жити».

● Багдад

Не хочуть розкривати секрет

Ірак не допускає інспекторів спеціалістів ООН до перевірки президентських об'єктів, заявив глава спеціалістів із розброєння Іраку Річард Батлер. Він провів у Багдаді переговори з рядом іракських урядових чиновників, включаючи заступника прем'єр-міністра Іраку Таріка Азіза. Батлер також підкреслив, що Ірак не подав жодних нових даних щодо своєї програми з виробництва і зберігання хімічної і бактеріологічної зброї.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних агентств.

А Франції на всіх не вистачає

ТИ, ХТО часто подорожує до Франції, мабуть, з цікавістю постаєш перед тою пейзажем, що незабаром у цій країні законодавством про громадянство та імміграцію зазнає певних змін. Але незнання.

Вони й не дивно. Адже Франція — не країна іммігрантів, як, наприклад, Сполучені Штати. А якщо і надає окремим іноземцям право на постійне місце проживання, то цей процес називається «залишковою імміграцією». Іншими словами, Франція гостям рада, але якщо вони вчасно повертаються додому...

Зміни стосуватимуться передовсім процедури надання громадянства та права на постійне місце проживання. Щодо першого, то, мабуть, взагалі не всі зрозуміють причину дискусії. Як пояснив консул Посольства Франції в Україні пан Ксав'є де Горгет д'Арже, за законом Паскуа 1993 року, особа, що народилася у Франції від іммігрантів і постійно мешкала тут хоча б п'ять років, після досягнення 18 років зобов'язана офіційно звернутися за проханням про надання їй громадянства. Але нині засумнівалися: навіщо зайві церемонії, хіба не буде простіше зробити цю процедуру автоматичною?

Інший законопроект має стосунок до віз та права на проживання у Франції. Коли міністр внутрішніх справ Франції Жан-П'єр Шевенмен представляв цей проект, то відзначив, що він є «справедливим і відповідає національним інтересам». «Усі знають, що не імміграція спричиняє безробіття», — заявив він. — Проте масове безробіття змушує з особливою увагою поставитися до проблем імміграції».

Нині у країні мешкає близько 4,5

млн. легальних іммігрантів і можна тільки здогадуватися, скільки нелегальних. Тим часом наводимо лінійний світ змінюється, змінюються й ідеологічні та політичні розбіжності між політичними партіями Франції щодо цього питання. Нинішній проект — спроба досягти консенсусу і адаптувати законодавство до сучасних вимог.

Так, дедалі більшої популярності набуває так зване «вселенське родичання», тобто коли громадяни Франції одружуються з громадянами іншої країни. Якщо ми добре вивчимо свої генеалогічні дерева, то, з'ясуємо: майже в кожного третєго є родичі за кордоном і, мабуть, у кожного десятого — у Франції. Там їм таке? Усе почалося з дочки Ірослава (Мурро). Якщо родичі близькі, то за новим проектом, ви маєте змогу отримати річний дозвіл на постійне місце проживання у Франції. Цей документ може полегшити життя десятків тисяч іноземців, які досі вважали порушниками закону.

Щодо надання віз, то тут, коли вже й будуть зміни, то, ймовірно, вони полегшать життя туристам. Поки що ми не зрозуміли, як нове законодавство вплине на боротьбу з нелегальною імміграцією. А вона продовжує залишатися головним болем Франції. На

щастя, Україна не потрапила до чорного списку країн — постачальників іммігрантів у Францію. На щастя, бо завдяки цьому отримати візу з консульства Франції досить легко. Тільки торік видано 55 тисяч віз — майже всі короткотривалі й туристичні. Як відзначив пан де Горгет д'Арже, консулства в Україні — одне з п'яти французьких у світі, де видають найбільше віз. Отже втішатися є чим. Мало того, за словами пана консула, французькі правоохоронні органи дуже рідко нарікають на гостей з України. Виятком є хіба що представники найдавнішої професії. Проте ця проблема має стосунок не тільки до нас, а й до всіх країн Східної Європи та СНД. Можливо, саме тому українським громадянам іноді, на їхню думку, безпідставно відмовляють у візі.

— Ми не зобов'язані пояснювати причину відмови, — каже пан де Горгет д'Арже. — Але зазвичай вона зумовлена неправильно оформленими запитаннями. Коли їх складають в офіційних французьких установах, то таких помилок бути не може. І тому ми маємо підстави сумніватися: чи є організація, що запрошує? Як насправді мета візиту? Часто жінки, котрі звертаються до нас, навіть не здогадуються, що їх до Франції запрошують на нелегальну роботу. І ми намагалися зробити все можливе, щоб захистити цих людей, унеможливити випадки, коли надто довірливі жінки стають заручниками сутенерів та опиняються в борделях.

Отже, якщо вам відмовили у візі, не поспішайте засмутовуватися: можливо, консульство відвернуло бідку.

Наталія ФІЛІЩУК.

На знімку ЮРІ ВЕНГЕРША: консул Посольства Франції в Україні Ксав'є де Горгет д'Арже.

Писав студент у НАТО

Україна багата на юні таланти, у чому переконався Вашингтон, одержавши канали «Інтернет» листа студента Львівського державного університету з лайливими виразами на адресу НАТО, повідомляє ІТАР-ТАКС. Цей курйозний випадок стався на заняттях з інформатики. Один із студентів випадково потрапив до

комп'ютерної мережі «Інтернет». І вийшов прямо на телеконференцію Міністерства оборони України, що обговорювала проблеми НАТО і його програму «Партнерство заради миру».

Оскільки він знав англійську, то зрозумів зміст того, про що йшлося на конференції. Студент виявився противником НАТО і послав його «інтернетом». Відповідь образжених американців прийшла до університету негайно і прямо з Вашингтона. Кривдишка швидко виявилася і нагородили приставкою «екс».

Володимир СТРОЙ, «Голос України» (з Риги)

Свято з присмаком проблем

У Латвії урочисто відзначили 79-ту річницю заснування Латвійської Республіки. У серпні 91-го проголошено незалежність Латвії і водночас юридично відновлено республіку, котра існувала у 20—30-ті роки. Тому й лік ведеться від 1918 року.

Цього року урочистості відбувалися, як завжди: спеціальні засідання Сейму, богослужіння в Домському соборі, урочистості та концерт у театрі, президентські прийоми у Ризькому замку.

Було і дещо нове. Наприклад, передова стаття в одній з популярних газет із назвою «Свято з дулько

в кишені?».

Депутат Сейму, екс-міністр закордонних справ Яніс Юрканс заявив, що він не вважає свято своїм. «Свято не можна впровадити «згорі», — воно має вирости в душах людей», — підтримав його всевітнотомий відомий хірург Віктор Калнбец.

Свою ложку дьогтю у бочку святкування вніс і президент держави. В інтерв'ю для преси він наголошує, що відмовляється наділяти вищезгадані словосполучення «інтергеноває суспільство». Туніс Улманіс чесно визнав: політикам не слід жонглю-

вати словами, бо їх зміст не зрозумілий.

Дедалі частіше лунають висловлювання, що турботами націонал-радикалів у Латвії створено двограмадянське суспільство. Йдеться про суспільство з ознаками апартейду. Такі слова належать не лише опозиції чи російським діячам, а й посадовим особам Європейського союзу та міжнародних фондів. Схоже, на вісімдесятому році незалежності країна втрачає здобутки національної згоди, що були виступами до воєнного Латвією. Отже, стають сумною реальністю наслідки політики позбавлення третини населення політичних і багатьох соціально-економічних прав. А така політика гальмує поступ до демократичної правової держави.

Спокуса небуттям

УВАЖАЙ, немале місто — 400—600 тисяч чоловік на планеті — чорноч відпочиває у небутті з власної волі. За останні десятиріччя самогубства вишили на четверте місце з-поміж причин смертності, поступаючись серцево-судинним та онкологічним захворюванням.

Епідемія?

... Христина вважала свого чоловіка неодолю. Лікар за фахом, співробітник однієї з престижних столичних клінік, він приніс додому копійки, і то з великим запізненням. Повсякчас картас себе за те, що нездатний брати хабарі... Христина, залишивши п'ятилітнього сина на дідусі з бабусею, вирушила на заробітки до Польщі гувернанткою до заможної родини. Там вона впала в око хазяїні, про це довідалася його дружина і прогнала жінку. Христина не повернулася додому, влаштувалася офіціанткою у місцевому барі. А поночі, на власне здивування, отримувала насаду від «підробітки». Додому — жодного дзвінка. Одного разу якійсь із відвідувачів випадково упізнав її. Це був давній приятель родини, котрий вирішив розвезти її додому. Коли нарешті зателефонував матері, дізнався, що чоловік помер від смертельного дозу снодійного.

Анатолій Чуприк, головний психіатр Міністерства охорони здоров'я України, директор Українського НДІ соціальної та судової психіатрії називає самогубства в Україні епідемією. «За радянських часів їх рівень не був вищий, ніж за кордоном, — каже він. — Міжособистісні стосунки, конфлікти в сім'ї, на роботі, пияцтво, психічні хвороби. Ще в 1988-91 роках фіксували на рік приблизно 10 тисяч самогубств. Від 1992 року це плато перетворилося на криву, яка різко поповзла вгору. Ми втратили ще понад десять тисяч населення».

Особливо тривожні вогнища самогубств у центральних і східних регіонах країни — Дніпропетровський, Донецький, Луганський області. Позатим, високий показник і в цілком сільськогосподарських регіонах — Сумський, Хмельницький, Рівненський області. До речі, серед селян трапляється у 1,5—2 рази більше страшних випадків, ніж серед городян. «Вочевидь, це пов'язано насамперед із пияцтвом, відсутністю елементарних побутових умов, — продовжує Анатолій Павлович. — Наша глибинка немовби бар'єром відокремлена від міської культури, зруч-

ностей. У столиці та у великих містах більше можливостей самовираження, тож ініціативні люди завжди прагнули туди. Скажімо, в Києві рівень самогубств малий, такий як в Америці, Франції чи Англії».

Табу?

... В одному селі майже водночас наклали на себе руки дві жінки похилого віку. Одна з них перебувала в депресії і не раз лікувалася у психіатричній лікарні. Того дня запас ліків вичерпався, а поїхати в місто до лікаря з трьома пересадками було для неї проблемою. Жінка повісилася... Іншу знайшли на дні колодязя. Уже пізніше, як вона хворіла, почувалася зле, однак ніхто поряд не звертав на це уваги.

Християнство вважає самогубство смертним гріхом, навчаючи терпіти страждання. Нещасних, які власноруч заповодили собі смерть, хоронили поза цвинтарями і відлучали від церкви. У середньовіччя тіла самогубців заковували в землю разом із палатиною. У Росії за часів Петра І їх підвішували за ноги або відкидали на поталу катові.

З часом самогубці почали розцінювати як вільне волевиявлення особистості. Французький соціолог минулого століття Дюркгейм називав суїцид навіть крайнім проявом егоїзму людини. Нині католицька церква вже дозволяє покаяння самогубців за церковними канонами, вважаючи таких людей хворими. У православних можливе лише одноразове зачне відпущення загиблого з дозволу патріарха.

... 18-річна Олена після року мукання робити нарешті влаштувалася працювати до одного СП. За пізніше її звинуватили у великій розтраті. Суботнього вечора, коли батьки поїхали на дачу, вона перебрала собі єдині... Невдовзі фірму визнали банкрутом, а її керівника засудили. Олену врятувати не вдалося.

Ритуал?

Аналітики спостерігають у страшних цифрах певні тенденції. Скажімо, серед одружених самогубства трапляються рідше, ніж серед холостяків. Високий показник серед «чорнобильців». Не поступаються їм і представники сексуальних меншин. Найбільше трагічних випадків відбувається восени і навесні, до речі, серед білого дня. Скажімо, на київському анонімному телефоні довіри лунає найбільше дзвінків із погрозою накласти на себе руки з 17 до 19 години. Здебільшого телефонують жінки віком 17—19 і 40—49 років. Ще одна деталь: серед городян най-

більш схильні до суїцидів мешканці «спальних» мікрорайонів. Способи самогубства переважають традиційні: отруєння, різноманітні різні рани, повішення, падіння з висоти.

Фактиці пов'язують мотиви суїцидів насамперед із соціальним напруженням суспільства або нездатністю деяких гомо сапієнів пристосуватися до зовнішніх обставин, подолати внутрішній дискомфорт.

... На другу річницю смерті дружини в Петровій оселі зібралися родня, сусіди. Посиділи, помянули, погостинили надвечір розішлялися. Ніби нічого не відбувалося тривоги... Зранку його знайшли повішеним на простиралі.

Віднедавня почастили і такі випадки: людина бере кредит у знайомих чи в лихваря і прогорає. Її ставлять на так званій «лічильник»: борг стрімко зростає за великим коротким час. Як правило, все спрямовано на те, щоб підняти суму боргу до вартості квартири й відібрати її у невдахи. Трагедії не обминають і сім'ї «нових українців»: одна дружина бізнесмена наклали на себе руки, бо її чоловік бравував своїм становищем, завів паралельну сім'ю. Для деякого спроба розпочати з життям перетворюється на... своєрідний ритуал, як правило, щоб налякати своїх близьких.

... 20-річна Тетяна три роки сходила й розходилася з своїм обранцем. Після чергової сварки вона отруїлася таблетками, однак лише тоді, коли вдома була мати, котра, звісно, рятувала доньку.

Анатолій Чуприк, намагаючись пояснити виток «епідемії» самогубств у нашій країні, порушує питання, чи немає надмірної жертовності у менталітеті слов'ян, а також у православній версії Ісуса Христа? Чи не дається звнаки відомим радянських часів, коли прославляли подвижки людей, які кидалися на амбразуру? Втім, однозначну відповідь дати складно, адже здебільшого причини, що штовхають людину до фатального кроку, хоронять разом із нею в могилі.

Раніше всіх самогубців, яких вдалося зупинити, клали до психіатричних лікарень, де вони перебували на обстеженні не менш як три доби. З 80-х років це застосовують лише щодо хворих на психоз. Решта потрапляють до звичайної реанімації, де проводять детоксикацію організму чи лагають кисті, і відразу виписують.

Вихід?

Якщо статистика самогубств ще ведеться, то соціальні інститути, котрі впритул працювали б над цією проб-

лемою, діють або розрізнено, або лише на папері. Психологічні консультації, анонімні телефонні довіри доступні лише в деяких великих містах, і то до їх послуг вдаються одиниці.

Допомогу тим, хто прагнув самогубства, фактично ніхто не надає, — продовжує Анатолій Павлович. — Звісно, силіом лікувати людину не потрібно, але запросити до неї в лікарню психотерапевта варто. Співробітник нашого інституту Галина Плітня розробила досі не застосований метод допомоги таким людям — це фізіотерапевтична процедура, яка передбачає електростимуляцію лівої руки. Він уже отримав дозвіл Міністерства охорони здоров'я. Наступного дня хворий ледо зазпокоюється, для нього зазначаються актуальні всі проблеми, що штовхають на жалючий крок, однак знає високі рівні тривоги. Цей метод дуже простий і дешевий, та чимало лікарів поставилися до нього з недоворою. А я вважаю, що коли прийняти десятих врятує від добровільної смерті, наша робота вже не марна.

... Неважко хвора з дитинства на серце Ольга діти хотіла накласти на себе руки. І щоразу хтось випадково рятував її. Уже дорослою вона пізнала Бога і вирішила прожити решту відведеного їй життя у монастирі. Одного разу у церкві познайомилася з Льонькою, напівсиротою, дітич суїцидом... Порвавши обійми, всупереч нерозумінню близьких і застереженням лікарів, вона вперше спізнала кохання і, за її словами, щастя. Однак здоров'я загало...

Кратку ставити зарано. Юліана ШЕВЧУК.

ПРО ЦЮ установу мало хто знає. Не значиться в жодному міському телефонному довіднику. А біля входу в височинний будинок, де вона розташована, немає жодної вивіски з назвою. І хоча знаходиться майже в центрі міста, більшість мешканців навіть не підозрює про її існування.

Тут міститься єдина в Україні республіканська психіатрична лікарня з суворою наглядом. Проникнувши в цю «заборонену зону», я зустрівся з одним із її працівників, привітав якого з цілком зрозумілими причинами не називаю. У розмові зі мною він трохи підняв завісу секретності навколо цієї таємничої установи і розповів, як внаслідок свого психічного захворювання здійснили тяжкі суспільно небезпечні дії. За рішенням суду їй визнано неосудності і направлено до лікарні на психіатричне лікування.

30-річний Сергій А., наприклад, у стані психічного розладу зарізав свою дружину. Потім підпалив хату і притягнув до себе навколо палаючої будівлі, співав пісні. А його сусід по палаті Юрій С., який колись закінчив школу з золотою медаллю, накинувся серед нощі на матір і проламав їй праскою голову. Юрія визнано неосудним і направлено до лікарні.

— Можете уявити, з яким контингентом хворих нам доводиться працювати, — розповідав мій співрозмовник. — Майже всі вони скоїли насильство або вбивство. У деякого за плечима не одна жертва. Та називати їх злочинцями ми не маємо права, адже вони психічно хворі люди. Така людина нездатна розуміти значення скоєного і не може відповідати за свої вчинки. Як і в будь-якій іншій психіатричній лікарні, вони проходять у нас серйозне лікування, і якщо ми бачимо, що суспільна небезпечність хворого зникає, то клопочемо перед судом про переведення його в лікувальний заклад відкритого типу.

До речі, жінок серед тутешнього контингенту тілкім близько п'яти відсотків. Лікарі вважають, що вони менше,

ніж чоловіки, піддаються різним психічним захворюванням, рідше вживають алкоголь і наркотики. Адже саме це нерідко провокує загострення хвороби і неосудні вчинки. На фоні кваліфікованих лікарів-психіатрів і медсестер обслуговують персонал дуже різноманітний. Сантехніками, комірниками та електриками працюють колишні інженери й навіть викладачі академії, є один колишній начальник цеху соляного заводу, який влаштувався коши санітаром. Що ж до самих пацієнтів, то догляда за ними — пристойний. У ме-

Завіса високого паркану

ню є м'ясо, риба, свіжі овочі. Щоправда, м'ясні страви бувають не кожен день, але ж це не курорт...

Аж до 1988 року ця спеціалізація була в підпорядкуванні МВС. Разом з карними злочинцями тут проходили примусове медикаментозне «перевиховання» і політичні. Юрій Ветохін, колишній радянський дисидент, нині громадянин США, у своїх спогадах, опублікованих у журналі «Родина», писав, як його дев'ять років особливим чином «лікували» в дніпропетровських психіатричній, куди помістили в 60-х

роках після невдачі втечі за кордон. Як допитували про подорожні втечі, часто били, «перевиховували» інсинуїом. Кожному хворому лікарі приписували в середньому по 30 шоків, після яких людина вже нічого не відчувала і ставала схожою на труп... Адже санітарями працювали звичайні кармі злочинці, які відбували свій термін.

Наврядчи ці факти з минулого не для того, щоб скомпрометувати наші старі медичні кадри, багато з яких, до речі, вже давно на заслуженому відпочинку.

Сьогодні в цій лікарні, поряд зі щоденними життєвими труднощами, виникає ще одна. Ось уже майже дев'ять років тут утримуються 40 білоруських громадян, відправити яких на батьківщину нема жодної можливості. Ті, хто 1989 року дав вказівку привезти їх сюди з Білорусії на примусове лікування, вже давно не при владі.

Ці люди перебувають у нас на лікуванні, — розповів головний лікар лікарні А. Кушнір. — Сьогодні Генеральна прокуратура і Міністерство охорони здоров'я роблять усе для того, щоб повернути їх додому. Але міністерство охорони здоров'я Білорусії чинить пошу перепони. Білорусія практично відмовилася від своїх громадян, а нам також обтяжило їх тут утримувати. Питання вирішується на міждержавному рівні.

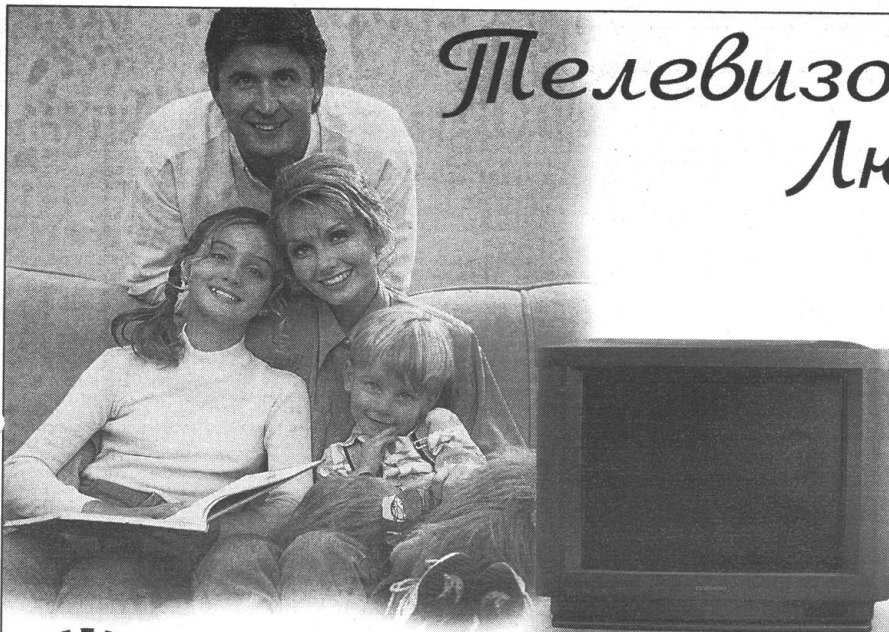
Ось що дивне після відвідин будинку за високим парканом: майже десять років минуло відтоді, як гулагівська система розвалилася і дніпропетровську лікарню перепідпорядковано Міністерству охорони здоров'я, але атмосфера секретності навколо цієї установи залишилася. Журналіст так і не вдалося зустрітися з хворими, почути від них про утримання в лікарні. Але які ж можуть бути таємниці в нашій рідній охороні здоров'я від свого народу в епоху будівництва правової держави?

Дніпропетровськ.

Анатолій ШАПОВАЛОВ.

Телевизор Дэу – Любимец Всей Семьи

DAEWOO

Покупая телевизор "ДЭУ" до 26 декабря 1997 г., Вы становитесь участником лотереи "Супер Дом Плюс"

За справками и дополнительной информацией обращайтесь в представительство "ДЭУ Электроникс" в Киеве по тел.: 264 80 51, 264 80 52, 264 80 53, в Одессе по тел.: (0482) 32 14 23, (0482) 32 60 82, в Донецке по тел.: (0622) 91 63 10, (0622) 91 66 01, (0622) 35 42 10.

Дилеры "ДЭУ Электроникс", участвующие в лотерее "Супер Дом Плюс": Киев: "New Wind" 220 70 62, 515 20 98, 412 57 80, "Шар" 224 09 87, "Фокстрот" 213 88 65, "Орион" 211 41 80, "Алладин" 213 41 41, "ДЭУ-Меркони" 242 91 82, "Техномаркет" — "Детский Мир", ул. Малышко, 3, 3-й этаж; "VICOTEC" 220 76 66, СП "УТЭК" 220 96 85, 229 15 10, "Хрусталь" 225 03 79, "Новинка" 227 74 52, "Будсервис" 433 17 06, ТД "Бережники" 550 31 18, "Господарка" 559 73 72, "Зимний Сад" 244 96 89, "Диваест" 440 44 88, "Борисфен" 563 06 68, "Тумто НАН Украина" 444 24 12, "Плюс" 216 99 20, "ИТО" 229 80 95, "Харитон" 294 44 71, "Элфорд" 430 76 38, "Домотехника" 227 21 65, "Украинсталь" 220 72 51, "Уран и К" 296 96 05, "Импортсервис" 416 65 62, "1001" 263 53 87, **Белая Церковь:** "Атлант Плюс" (04463) 60 025, **Львов:** "Каринка" (0322) 76 77 07, "Крупс" (0322) 64 59 08, **Ивано-Франковск:** "Элком" (03422) 48 357, "АМП-Завод" (03422) 31 160, **Днепропетровск:** "Рейнфорд" (0562) 41 21 88, "Промтехкомплекс" (0562) 46 40 49, **Харьков:** "Элекомп ТВ" (0572) 30 78 17, СФ "ИНЭК" (0572) 12 23 86, "МАКО" (0572) 40 90 03, **Херсон:** "Дисплей Плюс" (05522) 24 01 52, **Луганск:** "Элор" (0642) 31 21 01, **Донецк:** ТД "Веси" (0622) 37 60 96, **Чернигов:** "Согбид" (04622) 44 307, **Хмельницкий:** "Континент" (0382) 72 09 24, **Севастополь:** "Алеко" (0692) 52 17 50, **Ровно:** "Альянс-Вест" (0382) 26 05 26, **Винница:** АО "Альпари" (0432) 46 86 82, ДП "Интек-В" (0432) 43 57 90, "VICOTEC" (0432) 32 70 89, **Кировоград:** ЧП "Савченко" (0522) 22 28 42, **Жгород:** "Ровена" (03122) 12 227, **Луцк:** "Альба" (03322) 23 918, **Кременчуг:** ДП "Интек-Кремень" (05366) 31 121, "Планета" (05366) 23 076.

МАСЛА

M10F2K, M10B2, M8B, TP22,
M14B2, M6, 12T1, SAE15W40,
TAPI5B, TAD-171 и др.

ЛЕОЛ

Лебединские масла для вашей техники - высокое качество, минимальные цены, доставка по Украине.
Лебединский нефтемаслозавод.
Сумская область, г. Лебедин.
ТЕЛ.: (05445) 5-16-80, 2-34-66, 2-29-73
ФАКС: (05445) 2-27-16, 2-38-54

**МОЖНО
ХОРОШО ЗАРАБОТАТЬ
Гигантские
бенгальские
ОГНИ.**

Выгодная оптовая цена.
Прибыль - до 75%

(044) 441-47-82
(044) 446-90-13

**ГП «Завод имени Малышева»
предлагает к реализации:**

Неликвиды труб, лист, прутко
Неликвиды химических, РТИ,
вспомогательных материалов.
Неликвиды электрооборудования,
дизельные двигатели В-46.
4-колесный мини-трактор ЗИМ 6.901.
Прицеп ПГУ-350, ТНП.
Тепловозные дизель-генераторы 10Д100
и дизельные запчасти к ним.
Автобус ЛАЗ 695Н, ЛАЗ 699 Р.
Бульдозер БГ-1, Тягач МТТ, задний мост
(на ЛАЗ695Н)
Грейфер V 13 м 3
Возможен бартер на металл, уголь, лес.

Телефон для справок:
8-0572-27-75-02.

Інформація про додатковий випуск акцій у зв'язку з індексацією основних фондів

- 1.1. Повна та скорочена назва акціонерного товариства — відкрите акціонерне товариство «Агробудмеханізація», БАТ «Агробудмеханізація».
- 1.2. Місцезнаходження та поштова адреса: Україна, 283110, Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Біла, вул. Сагайдачного, 2.
- 1.3. Історична довідка
БАТ «Агробудмеханізація» зареєстровано 27.06.1995 року виконкомом Тернопільської районної ради народних депутатів, свідоцтво № 01335123.
- 1.4. Предметом діяльності товариства є: здійснення будівельно-монтажних робіт; житлове та промислове будівництво; надання послуг будівельними машинами, механізмами, засобами малої механізації, автотранспортом; монтаж-демонтаж баштових кранів; виробництво та реалізація будівельних матеріалів, конструкцій, гумово-технічних виробів, виробів з деревини, металу, фарб; інша діяльність, передбачена статутом.
- 1.5. Основні професійні дані службовців осіб:
голова правління — Король Володимир Артемович, освіта вища, кваліфікація — інженер-механік, виробничий стаж 40 років;
головний бухгалтер — Шимків Надія Володимирівна, освіта середня спеціальна, кваліфікація — бухгалтер, виробничий стаж — роки.
- 2.1. Дані про першу емісію акцій
Співчений обсяг емісії — 190000 грн. Перша емісія проведена згідно з рішенням фінансового управління Тернопільської обласної державної адміністрації, свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано 04.01.1996 р. реєстраційний № 1/1/96.
- 2.2. Види акцій — прості іменні.
- 2.3. Кількість — 760000 шт.
- 2.4. Номінальна вартість — 0,25 грн.
- 2.5. Сума емісії акцій — 190000 грн.
3. Мета використання фінансових ресурсів, залучених внаслідок першої емісії: приватизація державної частки майна підприємства.
4. Дані про додатковий випуск акцій для збільшення статутного фонду у зв'язку з індексацією основних фондів.
Рішення про додатковий випуск акцій прийнято на зборів акціонерів (протокол № 1 від 6.04.1997 р.)
Сума додаткової емісії — 760000 грн.
Кількість додатково випущених акцій — 3040000 шт.
Види акцій — прості іменні: форма випуску безпальцево.
Номінальна вартість — 0,25 грн.
Статутний фонд після реєстрації становить 950000 грн.
5. Права акціонерів при додатковому випуску акцій, розміщення і видача акцій.
Акції додаткового випуску розподіляються серед акціонерів пропорційно їх частці у статутному фонді акціонерного товариства.
- Обмеження терміну отримання акціонерами акцій додаткового випуску не допускаються. Місце видачі: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Біла, вул. Сагайдачного, 2.
6. Умови розпорядження акціями: відповідно до Закону України «Про власність».
- Власник акцій має право: дарувати, заставляти, передавати у спадщину, продавати власні акції фізичним чи юридичним особам.
7. Чинники ризику, пов'язані з видами діяльності товариства:
жорстка податкова політика держави;
спад купівельної спроможності населення;
зникнення попиту на послуги.

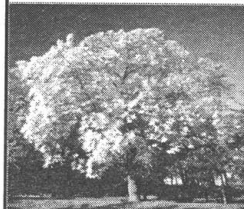
АКБ "ПРАВЕКС-БАНК"

"Национальная
программа
реструктуризации
долгов
промышленных
предприятий"

Доходные ценные бумаги, гарантированные
"Правекс-Банком", помогут Вам решить проблемы
дебиторской и кредиторской задолженности.

УВАЖАЕМЫЕ ГОСПОДА! "ПРАВЕКС-БАНК" ИНФОРМИРУЕТ:
до конца 1997 года, на конкурсной основе, "Правекс-Банк"
готов выкупить оформленные и признанные дебиторами
долговые обязательства на 5.000.000 гривен.

Контактные телефоны:
(044)261-02-60
261-02-66, 261-02-67
факс 261-02-07, 290-54-76

У номер

● Миколаїв

Молодо-зелено

У Миколаєві зареєстровано шлюб між військовослужбовцем із Севастополя Олександром Пузірським та тимчасово непрацюючою Олександрою Хрипковою. Олександрові виповнилося 20 років, Олександрі — 13. Тимчасово не працювати молоді наречені доведеться ще довго — спочатку потрібно народити дитину, а потім все-таки закінчити школу, повідомляє «ІнформСОБОР».

● Севастополь

Штольні дихають смертю війни

Дванадцятирічний Антон помер, п'ятнадцятирічний Дмитро — в реанімаційному відділенні зі струсом мозку і сильними опіками. Потрапили до лікарні також Дмитрій, Євген, Анатолій і Сергій, відповідно 9, 12, 13 років, які в інкерманських шкільних випалювальних вибухівці зі снарядів часів останньої війни.

З 1944 року, коли Севастополь був звільнений від навали фашистів, замуровані штольні дихають смертю минулої війни. Тут досі зберігається понад 400 вагонів безопасності. Цей арсенал систематично «вибувають» севастопольські школярі. Часто-густо ці «уроки» закінчуються трагічно.

● Донецьк

Латину — на кирилицю

Війну засиллю іноземних назв оголосив Донецький міський комітет. За розпорядженням його голови Володимира Рибкаса, з 1 січня наступного року магазини і офіси мусять мати вивіски винятково українською або російською мовами. До порушників «мовної політики» обіцяно жити рішучих заходів. Забачивши шкаторини столиці май ринке, а не запобігачи обличчя, стежитиме головне управління архітектури.

● Симферополь

У нову сесію — з чистою совістю

Розпочати в 1998 році нову сесію з «чистою совістю» закликав Голова Верховної Ради Криму Анастолій Гриценко. Він запропонував колегам-депутатам розглянути до кінця чотирьохтисяч п'ятирічних засідань усі подання й протести прокуратури автономної республіки. Нині у Верховній Раді Криму лежить 4 прокурорські протести про невідповідність законодавства України ряду нормативно-правових актів ВР автономії, а також подання про дачу згоди місцевому парламенту на притягнення до кримінальної відповідальності депутатів Володимира Заскоки, Юрія Подкопаєва, Олександра Круглова, до адміністративної відповідальності — депутата Сергія Нікуліна, якого прокуратура підозрює в корупційних діях. Ніхто з них винним себе не визнає і від депутатської недоторканності добровільно не відмовляється.

Колектив редакції газети «Голос України» висловлює глибоке співчуття судді Верховного суду України Валерію Володимировичу Давиденку у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його матері

Людмила Дмитрівна.

Спонсор лотереї «ГУ»

Багато що змінилося в Україні за останні роки. Дедалі більше громадян мають змогу і віддають перевагу перед тією міською квартирою добротному будинку в мальовничій місцині за містом. Та чище повітря і краща догляданість природи не можуть замінити зручності міського помешкання. Гаряча вода, пральна машина, теплий туалет у будинку — все це доведеться залишити в місті. Але як так користуватися послугами з комфортом, якщо їх немає в будинку?

На Закарді вже протягом двадцяти років застосовують водопровідні системи для приватних будинків, які дають змогу підтримувати сталі тиски у системі водопостачання окремо взятого будинку.

у в автоматичному режимі, тобто такий самий, як і в міському водогоні. Джерелом води при цьому є криниці або свердловини, обладнані на ділянці. У нас, на жаль, через брак інформації ці системи не знайшли поки що широкого застосування. Хоча вартість комплексу обладнання цілком прийнятна для пересічного громадянина. Фірма «ГІДРОТЕХНІКА» виконує постачання таких систем галісійським виробником уже два роки. Обладнання за цей час чудово зарекомендувало себе на ринку України. Воно прекрасно де собою раду з переміщенням напруги в мережі, стало працює із забрудненою водою. Головним показником під час добору комплексу обладнання для замського будинку є глибина залягання ґрунтових вод. Якщо вода в колодязі або свердловині лежить неглибоко (до 9 метрів від поверхні землі), стане в пригоді невеликий поверхневий насос, який установлюють у підвалі, комірці, технічному приміщенні вашого будинку. Комплекс автоматично забезпечує підтримання тиску у водогоні без створення втручання. Невеликий запас води на випадок непередбаченого вимкнення електроенергії міститься в

гідроаккумуляторі. У таких системах немає кнопки вимкнення й вимкнення, тож автоматизація цілкоміта. За великої глибини залягання води застосовують занурювальні насоси відцентрового типу, робота яких регулюється на тих самих засадах. Тиск у системі контролюється за показаннями манометра і легко регулюється у межах від однієї до п'яти атмосфер. А що ж гарця ванна? Питання розв'язується. Для нагрівання води і підтримання сталої температури порядку 30 градусів застосовують електричні водонагрівачі бойлерного типу. Вартість напруги за роботу на підтримання температури води становить 1,26 кВт. Довісте економічно.

Ну, а монтаж водопроводу, виклик заварювальника, сантехніка — великі затрати? Зайвих витрат цілком можна уникнути, якщо застосувати пластикові водопровідні труби. Легкі для монтажу, надійні й порівняно дешеві вони дедалі ширше застосовуються нині для монтажу водопровідних систем і у приватних будинках, і у звичайних квартирах. Вони також наявні в широкому асортименті фірми «ГІДРОТЕХНІКА».

Таким чином, фірма «ГІДРОТЕХНІКА» на

сьогодні може забезпечити повний комплекс робіт з монтажу водогону в замських будинках, котеджах, дахах від бурини свердловин і до встановлення приладів. Крім побутового обладнання, пропонується до реалізації також промислове насосне обладнання (насоси ЕЦВ, станції управління, кабель і спеціалізований). На все встановлене обладнання надається річна гарантія, виконується також постатративне обслуговування.

Сьогодні зробити умови проживання в замському будинку комфортними — це реальність. Фірма «ГІДРОТЕХНІКА» вітає читачів «Голосу України» з настанням Нового Ріка і бажає великих успіхів у 1998 році.

Довідки й консультації можна одержати за телефонами: (044) 483-6016, 488-4263 або за адресою: 252016, Київ, бульв. І. Лепсе, 26.

На знімку: директор фірми «Гідротехніка» Олександр Дробот; така водонапірна автоматична станція від фірми «Гідротехніка» може змінити життя на краще.

Ольга СОЛЮТІНСКА.

А хто з реформами прийде — ні з чим і піде?

Реалії

БОЛОТНА ця земельна справа. Будь-якого реформатора засмочить. А іноземця, мабуть, найоміжаче з нашими реаліями, й потім вміє проковтати трасовина бюрократизму, меркантилізму, протекціонізму. Представники британського Фонду «Ной-хау», який реалізує програму реструктуризації сільського господарства в нашій країні, не нависли «іми» знають тепер не з чують.

Два роки тому вирішили англійці відгукнутися на прохання нашого уряду і прийшли на допомогу, щоб землі в Україні скоріше селяни віддали. Відповідно, під таку багатородну справу з туманного Альбйону і прошенята надійшли. За час вітлення нових на селі іноземцям-реорганізаторам довелося почути всього. Одні казали — свята справа, інші — мовляв, буржуйні прихильці купівлі-продаж золотих вітчинських чорноземів запроваджувати. Та основна причина, що новатори спіткнулися, не лише в тому.

З десятилітнього вирождень двох років інвестування (у доларах, звичайно), повідомив під час

«крутого столу» у Світовому банку керівник сільськогосподарських проєктів Фонду «Ной-хау» Адріан Ніл, у хлі самих реформ не вкладено ні копійки. Більшість коштів пішла на недешевих іноземних консультантів, а ще на те, щоб уелестити вітчинського чиновника. І не простого. Чи того, який може дати реформування на селі зелене світло. А може й не, світло.

Відвертими хабарями, ствержує англійсь, керівний люд не обдаровували. Знайшлися інші шляхи переконання «знавців земельних справ» у необхідності впроваджувати новозимі. Чиновники, більшість з яких, окрім «I don't speak English», іншого по-

відомити про себе чужою мовою не могли, про переваги прогресивніших форм господарювання на селі дізнавалися, відвідуючи — і звісно, не за власний кошт — країни Західної Європи.

Та от біда — урядовців у нашій країні мініють, наче рукавички. Побувала начебто державницька людина за кордоном, де тільки можна, аби добряче такі переконані, що реформа «is good», на запитання, чи варто здійснювати новачки в Украї-

ні, нібито сказала «о'кей» — та тільки в мить усі сподівання іноземців полетіли шкереберть. «Наділ земельних перетворень» в Україні наділили нічого посадою, відправили на пенсію, або, що гірше, «пішли» за власним бажанням. А новопризначений чиновник, допоки на власні очі з перевагами приватного господарювання не ознайомиться, і пальцем не порукує.

Наступного року Фонд «Ной-хау» і надалі інвестуватиме процес наших земельних перетворень. Та, за словами Адріана Ніла, відтепер англійці не робитимуть ставок на партнерство, яке зводиться до примески слів і плескання по плечу. Натомість відшукуватимуть конкретні шляхи співробітництва. Якщо таких не знайдеться, пошуків керівник проєкту, «Ной-хау» та інші фінансові організації залишать Україну.

Валерій ДРУЖЕНКО.
Мал. Анастолія АНДРЕСВА.

Ненька-годувальниця знайшла господаря

Земельна реформа

УСЕЛІ Волинці Луцького району, де розташована центральна садиба об'єднання землевласників «Дружба», в холодному клубі відбулася історична подія: селянин у приватну власність роздавали землю. І, як у них 1949 року «добровільно» забрала колективна колективізація. Якщо офіційною мовою — у Волинці урочисті державні акти на право приватної власності на землю і майнової сертифікати на право власності у майні сільськогосподарського приватного підприємства, яке очолює Богдан ЗДРИЛОК.

Спочатку тут був коопс, який у перші роки незалежності України перейменували в КСП. 1996 року створили об'єднання землевласників, в листопаді цього року — приватне підприємство «Дружба». Ініціатором усіх перетворень був Богдан Володимирович Здрілок. Як сам казав: «Робив їх для того, щоб земля мала справжнього господаря, а не заробітчанина...».

Люди йому повірили і підтримали. Були на це вагомні підстави. Господарство, яке він очолює, одне з кращих на Волині: і лани обдуровують, і селяни отримують. Кілька разів сюди навідувалися німі, каналізації, натіякали на співпрацю... Хоча наголошували, мовляв, ваші люди не є власником землі, вони не захищені законом, ми не можемо вас інвестувати...

У новоствореному підприємстві «Дружба» — 680 власників землі. Кожному передано у приватну власність 2,64 кадастрових гектара. Вартість земельної ділянки — 16 тисяч гривень.

— Людина, яка отримала державний акт на право приватної власності на землю, може віддати свою ділянку, кому вона хоче, — розказав Богдан Володимирович. Наприклад, 35 власників не заохотили підписати договір оренди зі мною як із керівником приватного підприємства. Вони вирішили вести господарство самостійно. І це їхнє право. Знаю, що деякі селяни віддали власні земельні ділянки в оренду місцевим фермерам. Мабуть, їм так вигідніше. Я зобов'яз-

ний в кінці року видати людині безкоштовно 800 кілограмів зерн за те, що орендує її землю і майновий пай якої — 10 тисяч гривень.

Поцікавився в Богдана Здрілока, чи має право селянин продати частину власної землі?

— Ні, — відповів директор. — В Україні поки що земля не продается. Особливо я вважаю, що це наша біда. І не слід думати, що, маючи таку можливість, людина побіжить у шинок продавати землю. Врептіреть, якою має бути форма власності на селі, мусить вирішувати селянин, а не чиновник із столичного кабінету, який, даруйте, не завжди може відірвати пшеницю від землі. Переконаний, настане час, коли в нас земля продаватиметься. А поки що людина, яка отримала державний акт на право приватної власності на землю, може свої гектари поділювати, скласти заповіт на когось, передати в оренду. Це її приватна власність. Ми ж нічого нового не зробили. Просто повернули людині землю.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Комфорт у замському будинку — це реальність

у в автоматичному режимі, тобто такий самий, як і в міському водогоні. Джерелом води при цьому є криниці або свердловини, обладнані на ділянці. У нас, на жаль, через брак інформації ці системи не знайшли поки що широкого застосування. Хоча вартість комплексу обладнання цілком прийнятна для пересічного громадянина. Фірма «ГІДРОТЕХНІКА» виконує постачання таких систем галісійським виробником уже два роки. Обладнання за цей час чудово зарекомендувало себе на ринку України. Воно прекрасно де собою раду з переміщенням напруги в мережі, стало працює із забрудненою водою. Головним показником під час добору комплексу обладнання для замського будинку є глибина залягання ґрунтових вод. Якщо вода в колодязі або свердловині лежить неглибоко (до 9 метрів від поверхні землі), стане в пригоді невеликий поверхневий насос, який установлюють у підвалі, комірці, технічному приміщенні вашого будинку. Комплекс автоматично забезпечує підтримання тиску у водогоні без створення втручання. Невеликий запас води на випадок непередбаченого вимкнення електроенергії міститься в

гідроаккумуляторі. У таких системах немає кнопки вимкнення й вимкнення, тож автоматизація цілкоміта. За великої глибини залягання води застосовують занурювальні насоси відцентрового типу, робота яких регулюється на тих самих засадах. Тиск у системі контролюється за показаннями манометра і легко регулюється у межах від однієї до п'яти атмосфер. А що ж гарця ванна? Питання розв'язується. Для нагрівання води і підтримання сталої температури порядку 30 градусів застосовують електричні водонагрівачі бойлерного типу. Вартість напруги за роботу на підтримання температури води становить 1,26 кВт. Довісте економічно.

Ну, а монтаж водопроводу, виклик заварювальника, сантехніка — великі затрати? Зайвих витрат цілком можна уникнути, якщо застосувати пластикові водопровідні труби. Легкі для монтажу, надійні й порівняно дешеві вони дедалі ширше застосовуються нині для монтажу водопровідних систем і у приватних будинках, і у звичайних квартирах. Вони також наявні в широкому асортименті фірми «ГІДРОТЕХНІКА».

Таким чином, фірма «ГІДРОТЕХНІКА» на

сьогодні може забезпечити повний комплекс робіт з монтажу водогону в замських будинках, котеджах, дахах від бурини свердловин і до встановлення приладів. Крім побутового обладнання, пропонується до реалізації також промислове насосне обладнання (насоси ЕЦВ, станції управління, кабель і спеціалізований). На все встановлене обладнання надається річна гарантія, виконується також постатративне обслуговування.

Сьогодні зробити умови проживання в замському будинку комфортними — це реальність. Фірма «ГІДРОТЕХНІКА» вітає читачів «Голосу України» з настанням Нового Ріка і бажає великих успіхів у 1998 році.

Довідки й консультації можна одержати за телефонами: (044) 483-6016, 488-4263 або за адресою: 252016, Київ, бульв. І. Лепсе, 26.

На знімку: директор фірми «Гідротехніка» Олександр Дробот; така водонапірна автоматична станція від фірми «Гідротехніка» може змінити життя на краще.

Ольга СОЛЮТІНСКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: А. БІЛИК (заств. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заств. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заств. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заств. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукосписи не повертаємо.
☎ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☎ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
і понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 251851.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47, проспект
Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311240.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.